

- eit fyrstårn i vest

Årsplan Leirstaden barnehage

2024/2025

«Det viktigste et barn kan lære seg er så skaffe seg en venn, være en venn og holde på en venn»

(Tidligere kunnskapsminister Kristin Halvorsen)

Innhold

Overordna mål.....	3
Fagområda.....	4
Kvalitet i Leirstaden barnehage skal vere kjenneteikna av:	5
Presentasjon av Leirstaden barnehage:	6
Kulturbarnehage.....	6
Samarbeid mellom heim og barnehage	7
Samarbeidsutval og foreldreråd.....	8
Barns medverknad.....	8
Cos – circle of security.....	9
Eit trygt og godt barnehagemiljø.....	10
Sosial kompetanse og vennskap.....	12
Leik	13
BTI – Betre tverrfageleg innsats	14
Overgangar	15
Alternativ og supplerande kommunikasjon - ASK.....	16
NUSSA – Nevroaffektiv Utviklingspsykologisk Struktur Sosial Aktivitet	16
Førskulegruppe.....	17
Syngande barnehage	18
Satsingsområde 24 – 25 «Språk og kultur»	19
Vurdering og dokumentasjon.....	21
Tradisjonar/arrangement	22

Innleiing:

Lov om barnehagar og rammeplanen er saman med kommunale planar styrande for barnehagen si verksemd, og er ein forpliktande ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av verksemda.

Alle barnehagar skal ha ein årsplan som presenterer barnehagen. I tillegg skal det utarbeidast planar for kortare og lengre tidsrom. Vi har vekeplanar som er kortare planar og periodeplanar som ein del av årsplanarbeidet vårt. Årsplanen er barnehagen sitt arbeidsreiskap til å styre verksemda i ei bevisst og uttalt retning. Det er også eit utgangspunkt for foreldra til å kunne påverke innhaldet i barnehagen. I tillegg er årsplanen grunnlag for det kommunale tilsynet med barnehagen og informasjon ut til eigar, politikare og andre samarbeidspartnare om vårt pedagogiske arbeid. Årsplanen inneheld informasjon om korleis barnehagen vil arbeide med omsorg, danning, leik og læring for å fremje den allsidige utviklinga til barna i samarbeid og forståing med heimen. Planen gir også informasjon om korleis føresegna i barnehagelova om innhald skal følgjast opp, dokumenterast og vurderast.

Overordna mål

Barnehagens formål og innhald er nedfeldt i ” Lov av 17. juni 2005 nr 64 om barnehagar” :

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barnas behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjenvnad, likeverd og solidaritet, verdiar som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Barna skal få utfolde skaparglede, undring og utforskartrøng. De skal lære å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggjande kunnskap og ferdigheter. De skal ha rett til medverknad tilpassa alder og føresetnader.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens eigenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i leik og læring, og være ein utfordrande og trygg stad for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Endra ved lov 19 des. 2008 nr. 119 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18. juni 2010 nr. 828).

§ 2. Innhaldet i barnehagen.

- Barnehagen skal være ei pedagogisk verksemd.
- Barnehagen skal gi barn muligheter for leik, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.
- Barnehagen skal ta omsyn til barna sin alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barna sin eigen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i eit sosialt og kulturelt fellesskap.
- Barnehagen skal støtte barna sin nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnet sine interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en førebyggjande funksjon og bidra til å utjamne sosial ulikskap.

Departementet har fastsett ein rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhald og oppgåver. Barnehagen sin eigar kan tilpasse rammeplanen til lokale tilhøve.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for kvar barnehage fastsetje ein årsplan for den pedagogiske verksemda.

Fagområda

«Barnehagen skal gi barn grunnleggjande kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringar med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskapar og ferdigheter.»

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhald)

Dei sju fagområda er grunnpilarane i barnehagen sin pedagogiske verksemd. Dei legg til grunn for alt pedagogisk arbeid vi gjer i barnehagen. Kva område vi har fokus på skiftar gjennom heile året, men sjølv om vi har fokus på eit område, er vi også innom dei andre fagområda.

Kvalitet i Leirstaden barnehage skal vere kjenneteikna av:

- Alle vaksne har gode relasjonar og positive forventningar til barna
- Barn får medverke i kvardagen sin
- Trygge, engasjerte og kompetente vaksne. Tilsette med gode personlege eigenskapar og høg fagleg kompetanse
- Godt samarbeid med heimen
- Leik og læring i eit inkluderande fellesskap
- Eit trygt og godt barnehagemiljø, med fokus på fysisk og psykisk helse
- Godt samarbeid med skulen

For å ivareta kvaliteten i barnehagane har vi utarbeid ein felles visjon for barnehagen:

«SAMAN ER VI BEST»

Med dette meiner vi: når vi samarbeider og står saman så lukkast vi best! – mellom barn-personale – foreldre og andre samarbeidspartnarar.

Enkeltindividet er viktig – og får utvikle seg på sin måte – men saman med andre vil det oppleve å få meir ut av seg sjølv.

«Saman er ein mindre aleine», Anna Gavalda

Presentasjon av Leirstaden barnehage:

Leirstaden barnehage er ein 4-avelings kommunal barnehage som ligg cirka 2 kilometer frå sentrum på Straume. Barnehaen ligg fint til i naturskjønne omgivadar ved Skiftedalsvatnet. Like ved oss har vi turstien «Kyrkjevegen», med dagsturhytta Larslibua, i tillegg til Foldnes kyrkje.

Kulturbarnehage

Leirstaden barnehage er ein kulturbarnehage; vi har ekstra satsing på fagområdet kunst, kultur og kreativitet med vekt på musikk, dans, drama og forming. Fagområdet sjåast i samheng med barnehagen som eit demokratisk fellesskap der kvart enkelt individ er betydningsfullt og ein viktig bidragsytar. Vi ynskjer å videreføre kulturarv og tradisjonar der mangfaldet framelskast og blir ivaretatt.

«Barnehagen skal legge til rette for kultur møter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

«Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker.» Rammeplan for barnehagar 2017

Samarbeid mellom heim og barnehage

Gjennom eit tett og godt foreldresamarbeid, med open kommunikasjon, respekt og forståing, vil Leirstaden barnehage ta vare på barna sine behov for omsorg, leik, læring og danning. Foreldre er dei som kjenner sine barn best, medan det pedagogiske personalet har ein generell kunnskap om barn si utvikling. Saman skal vi skape ein god barndom for barna.

Eit godt samarbeid med føresette skapar vi gjennom:

- Dei daglege møta med føresette i hente- og bringesituasjonar
- Samarbeidsutvalet
- Foreldremøte
- Foreldresamtalar vår og haust
- Brukarundersøking
- Informasjon mellom barnehage og heim via Transponder
- Å gje foreldra høve til å søke hjelp og rettleiing hos personalet.

Vi ynskjer at foreldre skal bidra til eit godt barnehagemiljø og vere gode rollemodellar ved å :

- Helse på og prate med barn og foreldre de møter i barnehagen
- Støtter opp under barnas venskap. Vis at du liker barnets vener, prat med dei og inviter dei med på aktivitetar
- Snakk fordelaktig og positivt om dei andre i barnehagen.
- Tren barnet i å snakke om følelsar og om korleis det opplevast å bli heldt utanfor og forskjellsbehandla.
- Oppmuntre barnet til å være raus.
- Oppmuntre barnet til å vente på tur, gi, få og bytte på å bestemme i leiken. Lær barnet god konfliktløsning.
- Ta initiativ til, og still opp på felles aktivitetar og opplevingar for barn, foreldre og tilsette i barnehagen
- Vis barnet korleis vi oppfører oss i trafikken
- Snakk med barnet ditt. La barnet ditt få utforske og undre seg og støtt det vidare til å finne svaret.
- Ha augekontakt og vær tilstade med barnet ditt når du har dei gode samtalene. Vis interesse for det barnet interesserer seg for. Hugs at tida når barnet ditt er liten, går fort!
- Foreldre og barnehage samarbeider om felles « reglar» for invitasjon til bursdagar slik at ingen barn holdas utanfor
(deler er henta frå FUB)

Samarbeidsutval og foreldreråd

Alle foreldre er medlem i foreldrerådet for barnehagen. Foreldrerådet vel representantar, som utgjør foreldrerådet sitt arbeidsutval. Dei kan arrangere foreldremøter, kurs, festar mm. Dei vert valde på foreldremøtet om hausten. To av dei valde representantane sit i barnehagen sitt samarbeidsutval, dei to andre er vararepresentantar.

Samarbeidsutvalget for barnehageåret 2023/2024 består av:

- Representant for eigar: Styrar Marianne Strømmen
- Foreldrerepresentantar: Heidi Stormark og Alice Ytrøy Romøren
- Vara:
- Representantar for dei tilsette: Mona Lie og Hege Magnussen

Barns medverknad

«Barn i barnehagen har rett til å gje uttrykk for sitt syn på barnehagens daglege verksemd. Barn skal jevnleg få moglegheit til aktiv deltaking i planlegging og vurdering av barnehagens verksemd. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet.» (Lov om barnehagar)

Hos oss betyr dette at barna får uttale seg om kvardagen i barnehagen. Barna får være med å påverke kva som skjer i løpet av dagen, og gjennom demokratiske val får barna ein begynnande forståing for korleis samfunnet fungerer. Eit eksempel på korleis barna får medverke er valg av turstad. Barna får stemme over to stader og ser at fleirtalet avgjer. Hos dei minste barna har kroppsspråk og non-verbal kommunikasjon mykje å sei for deira medverknad. Vi les barna og tolker deira signal og saman med observasjonar tilrettelegg vi for at deira tankar og synspunkt kjem fram.

Gjennom samtaler og refleksjon får vi mykje god kunnskap sett fra barns perspektiv. I tillegg til daglege samtaler har vi kvart år ein samtale med 5- åringane om korleis dei trivast, og om dei opplev at dei kan vere med å medverke. Innspela frå barna blir drøfta i personalet, slik at vi kan bruke dei til å heile tida bli betre.

Cos – circle of security

Vi nyttar COS som modell for vårt arbeid i korleis vi møter barna i ulike situasjonar.

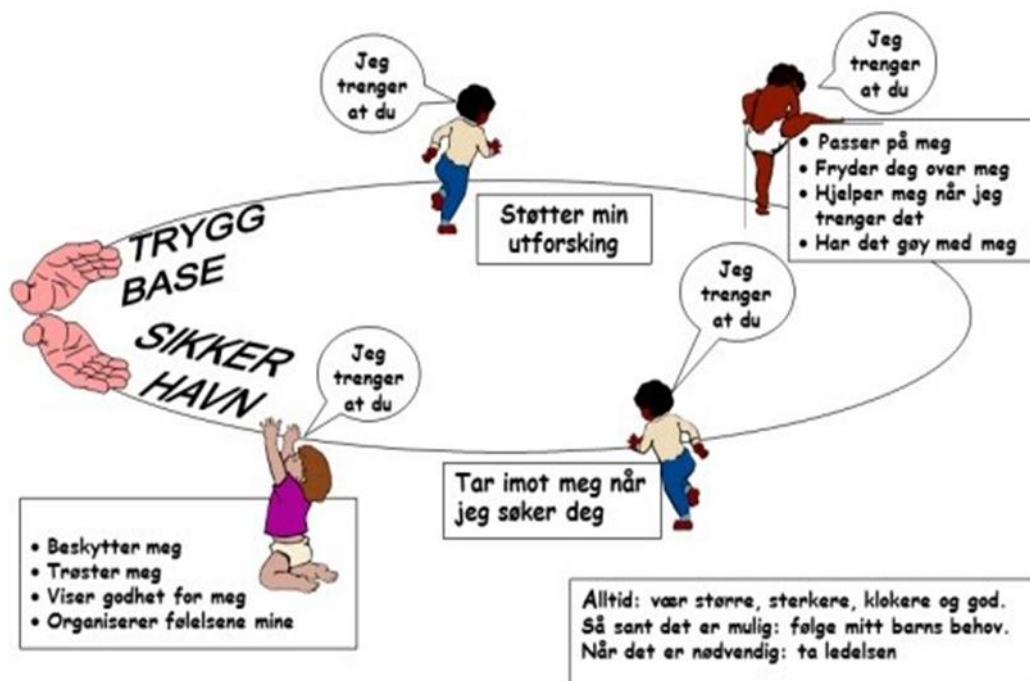
Eit barn har i hovudsak to typar tilknytingsbehov. Det treng ein omsorgsperson som kan støtte barnet si utforsking og fungere som ein trygg base ("passe på meg, være god mot meg, hjelpe meg, vise glede når vi er saman"). Barnet treng også at omsorgspersonen er der når det søker nærleik og at ho eller han kan fungere som ein trygg hamn ("beskytt meg, trøst meg, vis godheit for meg, organiser følelsane mine").

Barnet sitt behov er at det treng støtte for å utforske, å bli passet på og oppleve å bli delt glede saman med, men også å bli ønska velkomen tilbake, bli beskytta, trøsta og få organisert kjenslane sine.

Tryggleikssirkelen viser oss at foreldre/omsorgspersoner har to funksjoner overfor barnet

- Være ein trygg base som barnet kan våge å bevege seg bort frå utan at barnet blir forlatt.
- Være en sikker hamn som alltid er der for å ta imot når barnet har behov for nærleik/trøst frå den vaksne.

I COS-lærer dei vaksne korleis dei kan møte barnas følelsesmessige behov og korleis hjelpe til å bli bevisste egne utfordringar i å imøtekomme barnets tilknytingsbehov.

Eit trygt og godt barnehagemiljø

«Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Alle handlingar og avgjørsler som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggande hensyn, jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1.» (Rammeplanen for barnehagen, s.4:2017).

«Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagen skal ha et helsefremmende og førebyggjande funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjellar» Barnehageloven § 1 og § 2.

Januar 2021, trådte endringar kring barns psykososiale barnehagemiljø i kraft;

- [§ 41.Nulltoleranse og forebyggjande arbeid](#)
- [§ 42.Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø \(aktivitetsplikt\)](#)
- [§ 43.Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn](#)

I Leirstaden barnehage har vi fokus på at alle barn skal oppleve at dei er inkludert og ein del av eit fellesskap. Eit godt barnehagemiljø, med fokus på lek og samspel, er grunnleggjande for at barna skal trivast, lære og utvikle seg. Det er dei vaksne sitt ansvar for at barnehagen har eit godt barnehagemiljø. Barnegrupper med høg sosial kompetanse vil kunne bidra til trivsel for alle, og være med på å forebygge mobbing og utestenging i barnehage og skule. Sjølv om det alltid er dei vaksne som har det overordna ansvaret for tryggleik og trivsel blant barna, så danner sosial kompetanse hos det enkelte barn også eit viktig utgangspunkt for å skape gode læringsmiljø/barnehagemiljø. All læring i tidlege år foregår i sosiale situasjoner og særskilt i samspel med andre barn eller samspel med vaksne. Derfor er sosial kompetanse også viktig for fagleg utvikling hos barna.

Mål:

- Alle barn skal ha ein god kvardag, der dei trivast og utviklar seg og vert trygg på seg sjølv og sin identitet
- Alle vaksne som omgås barna skal sjå, handle og følgje opp når uønska hendingar skjer.
- Alle barn skal oppleve ein god kvardag tilpassa eigne føresetnader
- Alle barn skal oppleve at dei vert respektert for den dei er, og respektere kvarandre og føle seg inkludert

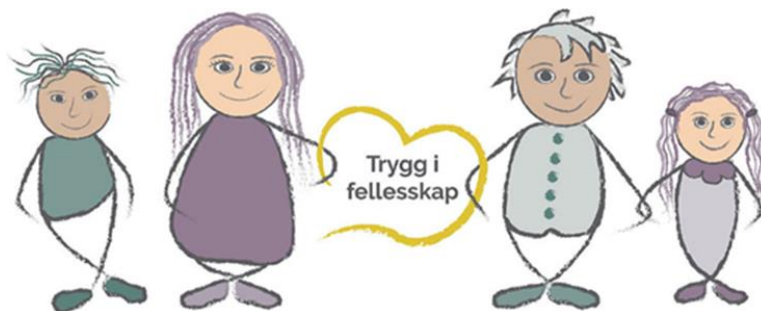
Korleis skal vi nå måla?

- Vi skal ha medverknad frå barna og være lydhør til barnas innspel og deira perspektiv på aktivitetar vi legg opp til. Dette via tankekart og samtaler.
- Vi skal observere barns leik
- Vi skal gjennomføre barnesamtaler om vennskap og trivsel 2 ganger pr år
- Vi skal ha fokus på barnehagemiljøet på personalmøte og avdelingsmøte
- Vaksne skal sjå moglegheiter, ikkje avgrensingar- sei ja når det er mogleg
- Årshjulet og den interne periodeplanen skal sikre at vi jobbar strukturert og felles mot same mål : Bygge robuste barn, med god sjølvkjensele og tru på seg sjølv.
- Personalet skal kjenne til og kunne ta i bruk handlingsplan om utestenging, krenking og mobbing- tema på planleggingsdag
- Personalet skal ha eit bevisst forhold til at barn kan vere utsatt for omsorgssvikt, vald og overgrep, og dei skal vite korleis dei kan førebyggje og oppdage dette – tema på planleggingsdag

Kva er mobbing?

Mobbing er handlingar frå vaksne eller barn/ungdom som krenkjer opplevinga til ein person av å høyra til og vera betydningsfull for fellesskapet

Mobbing kan vere mange ulike ting. Nettsida Nullmobbing.no seier litt om kva mobbing kan vere og kva ein kan gjere om ein opplev at barnet blir mobba.

Sosial kompetanse og vennskap

Vi i Leirstaden banehage ynskjer at barna som går her skal ha med seg en usynleg sekk fylt med sosial kompetanse, vennskap og tru på eigen meistring. Sosial kompetanse bidreg til sosial inkludering og for oss i Leirstaden barnehage er det viktig at alle barn føler seg inkludert og som ein del av fellesskapet. Sosial kompetanse kan også vere forebyggjande for problemåtferd, då ein er betre rusta til å handtere motstand og konflikhtar.

Sosial kompetanse handlar om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjonar. Det handlar om å lykkes i å omgås andre. Denne kompetansen vert uttrykt og tileigna av barn i samspill med kvarandre og med vaksne, og vert spegla i barna sin evne til å ta initiativ og til å oppretthalde vennskap.

Det er framheva eige punkt for sosial kompetanse i rammeplanen:

« Barnehagen skal arbeide kontinuerleg med å støtte og fremje enkeltbarns og barnegruppas sosiale ferdigheiter. Personalet er rollemodellar og bidreg gjennom eigen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheiter. Eit aktivt og tydeleg personalet er nødvendig for å skape eit varmt og inkluderande sosialt miljø. Annerkjennande og støttande relasjonar er grunnlag for utvikling av sosial kompetanse»

Sosial kompetanse består av ulike sosiale ferdigheter som er vesentlege å mestre og som må lærast:

- Empati og rolletaking- innlevelse i andre sine følelsar og forståing for andre sine perspektiv og tankar.
- Prososial åtferd- positive sosiale handlingar som å hjelpe, oppmuntre og å dele med andre
- Sjølvkontroll- å kunne utsette eigne behov og ønskjer i situasjonar som krev for eksempel turtaking og felles avgjørsle og å takle konflikhtar
- Sjølvhevdning – korleis ein kan hevde seg sjølv og eigne meiningar på ein god måte og tørre å stå imot gruppepress (jmf mobbing)
- Leik, humor og glede – å kunne skilje leik frå annan aktivitet som å tolke leikesignalar, la seg rive med og føle glede (Udir)

Vi i Leirstaden barnehage har null toleranse for utestenging, krenking og mobbing. Alle barn skal føle at dei er inkludert og at dei kan vere seg sjølv, og bli akseptert for den dei er.

Mål:

- Barna skal utvikle ein positiv sjølvoppfatning og ha tru på seg sjølv og eigne ferdigheiter
- Barna skal oppleve vennskap og lære å omgås andre
- Vaksne skal førebygge, stoppe og følgje opp utestenging, diskriminering, mobbing, krenkingar og uheldige samspelsmønstre

For å nå dette vil vi:

- Ha trygge og tydelige vaksne tilstade i barnehagen som er der barna er- «på golvet».
- Støtte barnas initiativ til samspel og bidra til at alle kan få leike med andre, oppleve vennskap og lære å halde på venner.
- Støtte barna i å setje egne grenser, respektere andre sine grenser og hjelpe dei i å finne løysingar i konfliktsituasjonar
- Støtte og hjelpe barna i å ta andre sitt perspektiv, sjå ei sak frå fleire sider og reflektere over egne og andre sine kjensler, opplevingar og meiningar

Leik

«Barnehagen skal gi barna mulighet for leik, livsutfoldelse og meningsfylte opplevingar og aktivitetar i trygge og samtidig utfordrande omgivelser» (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhald)

Barn lærar mykje gjennom leiken og leiken har ein stor verdi i vår barnehage. I leik vil barna utvikle seg både språkleg, intellektuelt, motorisk og sosialt. Leiken har ein eigenverdi som vi skal anerkjenne og legge til rette for. Leiken skal være ein arena for utvikling og læring, eit fristed for barna og eit sted vi lærer.

Leik er og ein god arena for læring, og vi brukar leik og leikeaktivitetar i stor grad når vi for eksempel arbeider med språk.

«Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin eigen kultur. Leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling.» (Rammeplanen s 20)

Mål:

- Vi skal gje barna tid og rom for utforskande leik kvar dag
- Vi skal hjelpe barn til å oppleve meistring og glede i leiken
- Vi vaksne skal være tilstade i leik, både deltakande og observerande og støtte barn til å utvikle sosial -og leikekompetanse

For å få dette til vil vi:

- Sette av god tid til leik kvar einaste dag, både inne og ute. Barna får i stor grad velge sjølv kva og kven dei vil leike med
- Leggje til rette for eit leikemiljø som inspirerer til fantasi, skaparglede, livsutfalding og for variert leik. (organiserer rom, tid og leikemateriale som inspirerer til ulike typar leik)
- Jobbe med vaksenrolla på personalmøter og avdelingsmøter- skape ein kultur for at vaksne deltek meir i leiken
- Ha barnesamtalar med barna for å høyre deira tankar om leiken – og bruke dette til at alle barn kjem inn i leiken og utvikler gode relasjonar og venskap

«I dag har eg berre leika»
=
meir enn «berre leik»

Norsk nynorsk

**NÅR BARNET DITT SEIER:
«EG HAR BERRE LEIKA...»**

Brukt heile kroppen sin Utvikla språket sitt
 Opplevd glede Oppdaga matematiske samanhengar Vore nyfiken
 Vore i relasjon med vaksne og barn Brukt sansane
 Brukt fantasien Samarbeidd med andre
 Utvikla vennskap
Vore ein del av ein felleskap
 Fått erfaring med å handtere konflikhtar Lytta til andre
 Vore ute og opplevd naturen
Fått kulturelle erfaringar
 Opplevd matkultur Øvd seg på å vente på tur
 «Eg har berre leika...»
 Brukt nye ord og uttrykk

OSLOMET
NAFO
 Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Fritt citat frå Page 2012
 foto:met. oslomet.no

BTI – Betre tverrfagleg innsats

BTI (Bedre tverrfaglig innsats) er ein samarbeidsmodell for tidleg intervensjon og tverrfagleg samarbeid. Den er egna for tenester som møter barn, unge og føresette der det er knytt undring eller bekymring. BTI består av to hovudelement; ein handlingsveileidar og Stafettloggen.

BTI-modellen er utvikla av Helsedirektoratet, og Øygarden kommune innfører den for sikre god og systematisk oppfølging av barn og unge.

Når det er knytt ein undring eller bekymring til eit barn, vil barnehagen opprette ein stafettlogg i samråde med føresette.

Overgangar

Barnehagealderen er den perioden hvor noen av de største overgangene i livet finner sted, både for barn og foresatte. Det kan nevnes tre overganger; når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og overgang til skole.

(Rammeplan for barnehagen)

Når barnet byrjer i barnehagen:

Ved oppstart så tilpasser vi rutiner og organiserer tid og rom for at barnet skal få tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knytte seg til personalet og andre born. Dei vaksne er tett på den første tida slik at born og foreldra skal oppleve tilhørigheit og trygghet.

Overgang mellom avdelingar:

Når tida er inne for at borna går frå liten til stor avdeling blir foreldra informert om kva avdeling og om tidspunktet når dette skal skje. Dei får også eit «velkomenskriv» frå den nye avdelinga med info om rutinar og planar. Det er også ein samtale mellom ped.leiarane for å sikre at barnet blir godt ivaretatt. Foreldra blir informerte på samtale om kva som skal vidareformidlast. I tida før overgangen er barna jevnlig på besøk på den nye avdelinga, for å knytte seg til personalet og borna.

Overgang barnehage - skule

Vi skal gjere det siste året i barnehagen til ei fin avslutning på barnehagetida, slik at dei kan gle seg til å begynne på skulen.

- Vi har besøksdag til Foldnes skule i regi av skulen når det nærmer seg skulestart.
- Pedagogisk leiar og styrar har samtaler med skulen før oppstart kor det blir gitt informasjon til skulen etter samtykke fra foreldra/føresette.
- Vi følgjer prosedyrane til Øygarden kommune for overgangen mellom barnehage og skule. Førsette vil få meir informasjon når det nærmar seg.

Alternativ og supplerande kommunikasjon - ASK

I barnehagen vår jobbar vi aktivt med alternativ og supplerande kommunikasjon – forkorta til ASK. Vi brukar både grafiske symbol (bilete) og teikn til tale kvar dag. ASK er en måte å uttrykkje seg på og med for dei borna som treng det.

Bruk av teikn og bilete er med på å fremje språkutviklinga. Når vi arbeider med kommunikasjon og språk bidrar vi til at borna kan gi uttrykk for kjensler, ønsker og til at dei får erfaringar med å løyse konflikhtar.

Det skapar og positive relasjonar i leik og anna samvær. Det er viktig for oss at born og vaksne i barnehagen brukar teikn og bilete, slik at alle er inkludert i fellesskapet og får oppleve at dei er likeverdige. Kvar månad har vi månadens teikn og vi lagar tematavler med bilete og teikn som vi brukar gjennom arbeidet med månadens tema.

NUSSA – Nevroaffektiv Utviklingspsykologisk Struktur Sosial Aktivitet

NUSSA er eit utviklings- og leikebasert program. Programmet brukar strukturert leik til å bevisstgjere kjensler og sosiale ferdigheiter. NUSSA er for alle born. Det er eit aktivitetsbasert program som skal styrke borns naturlege ressursar.

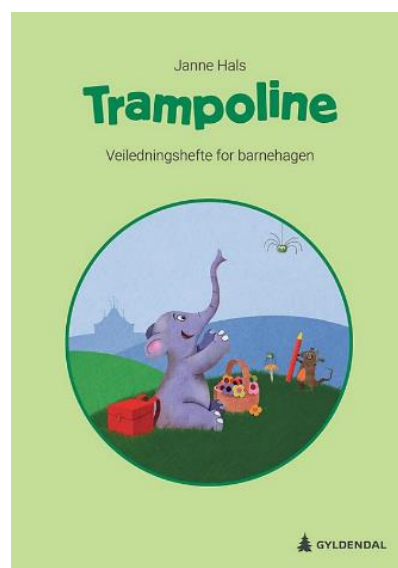
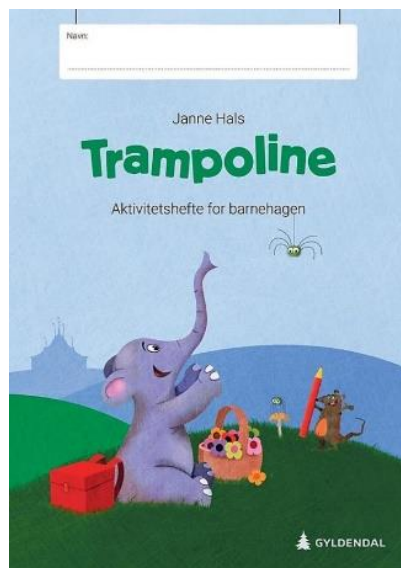
NUSSA utførast i små grupper. Gruppene skal ha et fast mønster med ein fast start og slutt. Leikene er ikkje konkurranseprega og har fokus på samarbeid. Vi har også NUSSA-inspirert leik på avdelingane. Då utførar vi leikar som blir brukt i NUSSA-gruppene saman med heile avdelinga.

Førskulegruppe

I år har vi 20 førskulebarn i Leirstaden barnehage. Disse er fordelt på 3 avdelingar. I år har vi valgt å bruke aktivitetshefte «Trampoline». Dette heftet bygger på Rammeplan for barnehage. Tema som skal leggest vekt på i heftet er lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståing. Alle barna får kvar sitt aktivitetshefte som dei brukar når det er førskulegruppe. Heftet blir liggande i barnehagen og det blir ikkje gitt lekser. I tillegg til hefte skal førskulegruppene ha fokus på kroppen min, kjensler og gode og dårlege hemmeligheter.

I gruppene blir det også ulike aktiviteter og sjølvsagt mykje lek. I førskulegruppene er venskap og det å bli trygg i ei gruppe alltid i fokus.

Førskulegruppene i barnehagen blir i hovudsak avdelingsvis, men det vil gjennomførast felles turar og aktivitetar for heile førskulegruppa i Leirstaden.

Syngande barnehage

Vi er ein «Syngande barnehage» og skal bruke song og musikk gjennom barnehagedagen. Å syng saman kan gje gode musikkopplevingar og skape glede, tryggleik og samhald. Song kan også bidra til å fremme språkutvikling hos barna.

Ved å få meir song inn fra starten av livet, oppfyller vi også ambisjonen om god livskvalitet og folkehelse gjennom livet:

- Song skaper glede og gode opplevelser
- Å bruke song som verktøy- målretta bruk av song skapar ein god barnehagekvardag for liten og stor
- Song styrker tilknytning og emosjonell utvikling- song og musikk hjelper barn med å formidle følelser og forstå andre
- Song kan brukas i tilknytningsarbeid- song er eit godt hjelpemiddel under tilknytning
- Song styrker språket- song, rim og regler er spesielt nyttige for utviklinga av språket
- Sang gjer trygghet og bygger venskap- grupper trenger trygghet, samkjøring og felles regler for å fungera bra.
- Song styrker musikaliteten- vi har eit grunnleggande behov for å uttrykke oss gjennom musikk
- Song skapar inkludering- når ein kan dei same songane, kan man leike saman sjølv om ein ikkje snakkar samme språk.

Rammeplanen om song: *“Gjennom arbeid med fagområdet kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid”*

Allsidig musikkaktivitet stimulerar og utviklar barnets motorikk, språk, tale, fantasi, kreativitet, følelsesliv og sosiale ferdigheter. Barnet er nysgjerrig, leikande, utforskande og skapande. Gleda og opplevinga av å syng, spele og danse er med på å gje barnet sjølvinnstikk, oppleving av meistring, sjølvstikk og identitet. Vi er født musiske. Det er forska på at song er viktig for barns utvikling. Musikk i barnehagen er viktig som kulturformidling, språktrening og relasjonsbygging, og for å skape glede! Musikalsk trening påvirker ikkje bere barnets musikalske evne- det gjer store fordelar til den emosjonelle og atferdsmessige modninga hos barn. Det vil sei at song og musikk er ein viktig del av livet i barnehagen. Gjennom musikken kan barna kommunisere, leike, bygge relasjonar og øve opp språket sitt. Song og musikk lærer barna å vere aktivt deltakande i eit fellesskap der alle stemmer blir høyrd og får plass, og lærar samleis å lytte til og respektere kvarandre.

Satsingsområde 24 – 25 «Språk og kultur»

Øygarden kommune er ein språkkommune, der ein arbeider med at språkarbeidet i kommunens barnehagar og skular skal vere eit universelt tiltak for å gje alle barn og unge god språkkompetanse slik at ein sikrar likeverd, reduserer skilnader og aukar livsmestringa. Barnehagen skal vere bevisst på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling. Barna skal støttast i å kommunisere, medverke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få ein god språkstimulering gjennom barnehagekvardagen, og få delta i aktivitetar som fremjar kommunikasjon og ei heilskapleg språkutvikling, medrekna teiknspråk og teikn til tale.

Rammeplan for barnehagen skriv at «Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.»

I dag lever borna våre i et fleirkulturelt samfunn- Trygghet i egen kultur, og kunnskap om andre si kultur er avgjerande for å oppretthalde eit mangfaldig og inkluderande samfunn.

I Leirstaden barnehage jobbar vi med språk gjennom kvardagssamtalar, lesestunder i små grupper saman med ein vaksen og vi ønskjer at dei vaksne er aktivt deltakande i leiken. Vi hjelper barna til å setje ord på kjensler og bruke orda sine for å få fram eit bodskap. Vi bruker også teikn til tale i kvardagsspråket vårt.

Leirstaden barnehage er ein fleirkulturell barnehage, dette marker vi på ulike måtar. Blant anna har vi ein tradisjon for å vere ein del av Forut barneaksjon. Her får barna bli kjend med musikk og rytme frå ulike land og framfører noko av dette for foreldra. Vi ynskjer å markere den Den internasjonale morsmålsdagen, 21.02.2025. Språk, og særskilt morsmål er en grunnstein i ulike folks kulturhistorie og tradisjonar. Vi vil bruke denne dagen til å sjå på ulike språk og skriftspråk vi kan finne representert i barnegruppa gjennom bøker og andre verkemidlar.

Barnehagen skal bruke mangfald som ein ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrkje og følgje opp barna frå dei kulturelle og individuelle føresetnadene. Vi skal synleggjere variasjonar i verdier, religion og livssyn. Ulikheitene skal brukast som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfald. Vi i Leirstaden barnehage syns det er viktig å løfte fram dei ulike kulturane som er representert i barnehagen for å skape ein større aksept og forståing av ulike levesett.

Til dømes kan ein kulturell forskjell vere at ein ikkje et svin, som er i salamien, da kan samtalen handle om kvifor ein ikkje et svin. Jo fordi i nokon kulturar spiser dei ikkje det og då må ein respektere det. Dette er med på å skape ein begynnande forståing og respekt av ulike kulturar og livssyn. Vi markera mellom anna kristne og muslimske tradisjonar hand i hand og snakkar om ulikheiter og likheiter mellom dei ulike feiringane.

Personalet skal gjere barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedagar og kvardagsliv, kunst og kultur og mattradisjonar. I barnehagen vil vi markere dette som en samisk uke frå 3 til 7 februar. Her vil vi markere med å snakke om den samiske kulturen, språk, mattradisjonar, leiker og musikk. Vi kommer gjennom året til å markere hendingar og merkedagar som fall seg naturleg for oss å løfte fram. Og vi ønskjer gjerne at dykk foreldre kommer med innspel og korleis dykk markera ulike merkedagar.

Vi i Leirstaden ynskjer å arbeide med og legge til rette for språk og kultur blant anna med å:

I Leirstaden skal vi gjennom ulike innfallsvinklar arbeide med språk og kultur;

- ✓ Ha eit tilrettelagt og inkluderande miljø ute og inne
- ✓ Fokus på rommet si fysiske utforming
- ✓ Tilgang på ulike leiker
- ✓ Aktive vaksne
- ✓ Organisert leik med veiledning og støtte frå vaksne
- ✓ Vi nyttar visualisering med støtte i bilete og dagtavler (ASK)
- ✓ Kvar avdeling bestemmer sjølv kva dei ynsker å jobbe med knytt til tema, og dette vil de kunne lese meir om i vekeplanane til dei ulike avdelingane.
- ✓ Song og musikk saman med konkrete
- ✓ Hei og hadet på ulike språk
- ✓ Samtale om høgtider
- ✓ Musikk på ulike språk
- ✓ Samarbeid med kulturskolen og «Syngande barnehage»

Dei ulike avdelingane vil arbeide på ulike måtar, men mot same mål:

Barna skal motiverast til å uttrykke seg gjennom verbalt og non-verbalt språk, musikk, dans, drama og anna skapande verksemd, og gi dei rom for å utvikle varierte uttrykksformer

Vurdering og dokumentasjon

Den nye rammeplanen seier at barnehagen skal jamleg vurdere det pedagogiske arbeidet. Barnets trivsel og allsidig utvikling skal observeras og vurderas fortløypande og barnets erfaringar og synspunkt skal inngå i vurderingsarbeidet.

Tiltak for å gjere dette er blant anna ved at ein systematisk tilbyr to foreldresamtalar i året. Vi har barneintervju med dei eldste barna og gode observasjonar av dei minste. Vi tilbyr foreldresamtalar etter behov dersom det skal være noko utanom ordinære foreldresamtalane

Dokumentasjon skal sikre at brukarane får innsyn i det pedagogiske arbeidet. Personalet brukar dokumentasjon som grunnlag for samtale og refleksjon omkring pedagogisk praksis. Dokumentasjon skal gje informasjon om kva barn opplever, lærer og gjer i barnehagen. Trivsel og utviklinga til barnegruppa og det enkelte barnet skal observerast og vurderast fortløypande.

Dei tilsette dokumenterer innhaldet i kvardagen gjennom prosjektdokumentasjon, månedsplanar og Vigilo. Det skapar avklaringar og gjev grunnlag for vidare arbeid.

Foreldre og tilsette skal vurdere barnehagen gjennom brukarundersøkingar og medarbeidarundersøkingar. Vurderingane skal brukast som grunnlag for den vidare planlegginga i barnehagen. Årsplanen er òg eit utgangspunkt for foreldra til å kunne påverka innhaldet i barnehagen.

Plan for vurderingsarbeidet:

Kva skal vurderast:	Mål for vurderingsarbeidet:	Kven skal delta:	Korleis vurdere:	Tidspunkt
Barnehagens arbeid med språkabeid	Alle barna skal få varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser	Alle tilsette, gjennom vurdering og evaluering av arbeid.	Tema på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter. Analyseskjema av eigen praksis	Gjennom året Evaluerast på ledardag i juni
Kultur	Dei vaksne i Leirstaden skal vere lyttande og merksame på barnas ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deira ytringsformer og fremme lyst til å gå vidare i utforsking av dei estetiske områdene	Alle dei tilsette	Tema på avdelingsmøtar, personalmøtar og leiarmøtar. Evaluering etter ulike prosjekt og temaveker	Gjennom året

Tradisjonar/arrangement

OKTOBER	FN - DAGEN	FN – dagen markerast saman med FORUT – basar og Forut barneaksjon.
NOVEMBER	VENNSKAPSVEKER	I november har vi vennskapsveker i barnehagen. Desse vekene har vi ekstra fokus på vennskap og det å vere ein god ven. Vener er viktige for utviklinga, og for å kunne sette seg inn i kva andre tenker og føler. Det å ha vener er også med på å beskytte mot einsemd, mistriksel, mobbing og psykiske problemar. Gode vener trøyster kvarandre, samarbeidar, deler gleder og passar på at den andre har det bra.
DESEMBER	LUCIA NISSEFEST JULEBORD	Luciamarkering, dei store barna går i Lucia prosesjon for dei minste. Det vert bakt og servert lussekattar. Juletregong, songar og nissegraut. Det kan vere at nissen kjem! Julebord for barna – her lagar vi ekstra god lunsj og barna kan pynte seg litt til barnehagen.
FEBRUAR	TEMAFEST SAMENES DAG	Barn og personale har temafest i barnehagen. Vi syng, dansar og går i dybda på prosjektet vårt. Barna får høyre om samisk kultur og tradisjonar.
MARS	BARNEHAGEDAGEN	Dette er fagrørsla si markering av barnehagens innhald. Meir informasjon kjem når det nærmar seg.
MARS/APRIL	PÅSKELUNSJ	Vi snakkar om påske, og kvifor vi markerar den. Vi har påskelunsj der vi serverar diverse godt pålegg, gjerne basert på egg og gule fargar.
MAI	17. MAI MARKERING	Barna pynter med flagg og dekorasjonar. Vi går i tog rundt barnehagen og har ulike maileikar. Det heile vert avslutta med pølse i brød og drikke.
JUNI	FØRSKULEAVSLUTNING SOMMARFEST	Vi har avslutning for førskulebarna våre, med førskuledisco/førskuletur etc. Dette er eit arrangement i regi av foreldra. Vi markerer avslutning av barnehageåret, og barna opptrer på ulikt vis.

Årshjul – Leirstaden barnehage 24 - 25

Forklaring på forkortelsene:

- KST: Kommunikasjon, språk og tekst	- ARF: Antall, rom og form
- KBMH: Kropp, bevegelse, mat og helse	- ERF: Etikk, religion og filosofi
- KKK: Kunst, kultur og kreativitet	- NS: Nærmiljø og samfunn
- NMT: Natur, miljø og teknologi	